

Bestemmelser mod Følgerne af Ulykker." Derved turde det vel være saa klart sagt som muligt, at vi her staa over for en Tvangsforsikring. Men at der næsten ikke gives nogen Plads for det individuelle Ansvar, ville ærede Medlemmer se ved at efterse Lovens §§ 32 og 33. § 32 lyder saaledes: „Ulykker, der gaa ind under Loven, medføre ikke Bliot for Arbejdsgiveren, hans Repræsentant, Mester, Fuldmægtig, Arbejdsofynsmand, Formand eller deslige til personlig at udrede nogen Erstatning, undtagen for saa vidt det ved Straffedom er godtgjort, at vedkommende har forvoldt Staden forsætlig eller ved grov Uagtsomhed". Og § 33 siger saa videre: „Arbejdsgiveren eller Bedriftens Indehaver hæfter ikke for de af hans Repræsentant, Mester, Fuldmægtig, Arbejdsofynsmand, Formand eller deslige i fornævnte Tilfælde paadragne Erstatninger". Det forekommer mig, at disse Ord vise tilstrækkelig tydelig, at Norge ikke alene ikke har adopteret det individuelle Ansvarlighedsprincip, men tværtimod har fralagt sig det. Jeg skal imidlertid som en Indrømmelse til det ærede Medlem citere endnu en Paragraf af denne Lov, nemlig § 27. Den er saa interessant, at jeg vil anbefale det eventuelle Udvalg at tage under Overvejelse, om det ikke netop turde være en hensigtsmæssig Bestemmelse, der burde finde Plads i vor Lovgivning. Medens de forsikringspligtige Erhverv for øvrigt inddeles i Fareklasser efter deres Fare, aabner § 27 Udgang til, at en enkelt Bedrift, der er særlig farlig, og hvis Indehaver ikke vil efterkomme de Paalæg, der gives ham fra Amtalten om at indskrænke Farligheden ved denne Bedrift eller indføre Foranstaltninger, der kunne lempe Faren, kan sættes op i en højere Fareklasse, ja, han kan endog saa sættes til en tredobbelte forhøjet Forsikringspræmie. Her er jo et lille Punkt, der er for det individuelle Ansvar, for det enkelte Erhvervs Ansvar, men det er saa langt fra at være i Strid med det samlede, kollektive Ansvarlighedsprincip, at det tværtimod med største Væghed vil kunne finde Plads ogsaa i vor Lovgivning, og jeg henstiller til det kommende Udvalg at tage under Overvejelse, om dette kunde søjes til, thi derved vilde man imødegaa netop den eneste væsentlige Indvending, der kan gøres mod det hele Princip, nemlig den, at det kunde fremme Stødesløshed fra den enkelte Arbejdsgivers Side. Maa jeg nævne endnu en anden Bestemmelse af den norske Lov, som er overordentlig interessant, og som efter min Mening er ligefrem genial — dette er en lille Sidebemærkning — det er den, at medens man jo ellers altid for

Invalideforsørgelse, ogsaa i dette Tilfælde, lader Forsørgelsen bortfalde, naar Enten gifter sig paa ny, har den norske Lov den Bestemmelse, at, gifter hun sig, faar hun den udbetalt een Gang med det tredobbelte og dermed Punktum. Dette er vist en overordentlig hensigtsmæssig Regel. — Men det, som egentlig havde forarget det ærede Medlem, var det, jeg havde sagt om, at Forslaget gif i andre Nationers eller i Fortidens aflagte Klæder. Han sagde: Det er ikke Tilfældet! Vi vende ikke tilbage til det Princip, der gjaldt før 1884 og før den tyfste Lovgivning! Det er ikke Skyldprincippet, vi optage, men Ansvarlighedsprincippet! Dette er imidlertid en anden Side af Sagen. Hvad jeg har talt om, er Spørgsmaalet om det individuelle Ansvar i Modsatning til Samfundets Ansvar, i Modsatning til Tvangsforsikringen. Den Forskel, som det ærede Medlem her opstiller, har været mig fuldstændig nærværende, og ærede Medlemmer, der ville gennemlese mit Foredrag fra forleden Dag, vilde ogsaa se, at jeg i den Henseende har gjort netop denne Adskillelse, at det i Fortiden var Skylden, man søgte, medens det Princip, der siden har været Tale om, er Ansvarlighedsprincippet. Det falder altsaa ikke sammen, og jeg skal gøre ærede Medlemmer opmærksomme paa, hvori Forskellen bestaar. Den er for øvrigt let iøjnefaldende. Den gamle Lovgivning sagde: Den skal bære Staden, som er Skyld i den. Det Forslag, som det ærede Medlem her opstiller, siger: Arbejdsgiveren skal individuelt bære Ansvaret ikke alene for det, han er Skyld i, men ogsaa for andre Ulykker, der indtræffe paa Arbejdsstedet. Dette er en Forskel, men jeg vil spørge det ærede Medlem: Er det en forsvarlig Forskel? Er det en Forbedring? Og jeg vil bede ham tænke sig lidt om. Skyldprincippet har sin Berettigelse. Det er noget, der i og for sig tiltaler den aldeles umiddelbare, personlige Retfærdighedsfølelse, at den, hvem man kan paalægge en saadan Skyld — det er for øvrigt altid vanskeligt retfærdigt at paalægge en saadan Skyld —, at altsaa den, hvem man kan paalægge den, altid kommer til at bære Byrden. Det, at han skal være ansvarlig for en Tilfældighed, er imidlertid noget, der ikke staar i Overensstemmelse eller Forstaaelse med den egentlige Rettsbevidsthed, og derfor vil jeg sige til det ærede Medlem, at denne Udvidelse af Ansvarlighedsprincippet er ikke nogen Forbedring af det gamle Standpunkt; det er, for at blive i det Vilde, jeg brugte, kun en daarlig Lap paa de gamle Klæder.

Sa, jeg har været nødt til at lægge